

26.2.2021

Gasum Oy
Revontulenpuisto 2 C
02100 Espoo

Viite

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 23 §

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ Gasum Oy, Biokaasulaitoksen laajennus, Kouvola

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Gasum Oy on toimittanut 5.11.2020 Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen koskien Kouvolan Mäkikylässä sijaitsevan biokaasulaitoksen laajennusta. Ympäristövaikutusten arviointiselostus on asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä arvio niiden ympäristövaikutuksista.

Hankkeen nimi

Gasum Oy, Biokaasulaitoksen laajennus, Kouvola

Hankkeesta vastaava ja yhteystiedot

Gasum Oy, Revontulenpuisto 2 C, 02100 Espoo

Hankkeesta vastaavan käyttämä konsultti:

Watrec Oy

Hankkeen kuvaus

Gasum Oy:n Kouvolan Mäkikylän biokaasulaitos sijaitsee Kouvolan Mäkikylässä Kymijoen ranta-alueella, Kouvolan Vesi Oy:n jäteveden puhdistamon viereisellä tontilla. Laitos on rakennettu vuonna 2010 Kymen Bioenergia Oy:n toimesta.

Toiminta laitoksella alkoi vuonna 2011. Laitos siirtyi Kouvolan Vesi Oy:lle vuonna 2015 ja edelleen Gasum Oy:n omistukseen vuonna 2019.

Hankkeella halutaan turvata biokaasulaitoksen taloudelliset toimintaedellytykset, kehittää ja modernisoida toimintaa, hallita ympäristöpäästöjä tehokkaammin, tehostaa ravinteiden kierrätystä ja lisätä sekä tarvittavaa biohajoavan jätteen laitosmaista käsittelyä että tuotantokapasiteettia biokaasumarkkinoille. Biokaasualan suhteellinen kannattavuus, keskitettyjen toimintojen muodostamat kustannussäästöt sekä yleinen suuntaus kohti suurempia yksikköjä puoltavat hanketta.

Biokaasulaitos vastaanottaa kotitalouksien ja kaupan biojätteitä, elintarviketeollisuuden biohajoavia jätteitä, puhdistamolietettä sekä rasvakaivolietteitä. Biokaasu jalostetaan ensisijaisesti liikennepolttoaineeksi ja syötetään kaasuverkkoon. Tämän lisäksi energia hyödynnetään sähköksi ja lämmöksi. Mädätysjäännös sekä kuivattu mädätysjäännös hyödynnetään maatalouskäyttöön ja mullan tuotantoon. Tuotannossa syntyvää typpipitoista nestejätettä voidaan toimittaa sellaisenaan tai konsentroituna teollisuudelle typen lähteeksi.

Biokaasulaitoshanke liittyy Gasum Oy:n tavoitteisiin kasvattaa merkittävästi biokaasun tuotantokapasiteettia ja rakentaa kaasuekosysteemiä Suomessa ja Pohjoismaissa. Gasum Oy kehittää kaasun tankkausasemaverkostoa Suomessa, ja tavoitteena on rakentaa Pohjoismaihin myös raskaalle liikenteelle 50 tankkausaseman verkosto lähivuosina.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kolme vaihtoehtoa (VE0–VE2)

VE0 Nykyinen toiminta. Biokaasulaitos, jonka käsittelykapasiteetti on 20 000 tn/a.

VE1 Toiminnan laajentaminen niin, että käsittelykapasiteetti on 65 000 tn/a.

VE2 Toiminnan laajentaminen niin, että käsittelykapasiteetti on 195 000 tn/a.

Hankkeessa ei tarkastella muita sijoituspaikkoja. Laajennusta suunnitellaan osaksi olemassa olevaa toimintaa. Laajennuksen yhteydessä myös olemassa olevia rakenteita modernisoidaan monilta vastaamaan nykyajan vaatimuksia jätteen käsittelylle ja päästöjen hallinnalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-lain (252/2017) liitteessä 1 on lueteltu hankkeet, jotka edellyttävät ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Biokaasulaitoksen laajennus edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon kohtien 11 b ja 12 perusteella: 11b) jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 35 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle ja 12) 11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavat hankkeiden muutokset.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta, kuvaus ympäristön nykytilasta, kuvaus hankkeen ja sen kohtuullisten vaihtoehtojen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista, niiden lieventämisestä, seurannasta ja vaihtoehtojen vertailusta, tiedot ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta ja yleistajuinen yhteenveto. Arviointiselostuksen sisällöstä säädetään tarkemmin YVA-asetuksessa (277/2017).

Kaakkois-Suomen ELY-keskus toimii hankkeen YVA-menettelyssä YVA-lain 10§:n tarkoittamana yhteysviranomaisena. Yhteysviranomaisen tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

YVA-menettelyn ja muiden menettelyiden yhteensovittaminen

YVA-menettelyä ei ole yhdistetty muiden menettelyiden kanssa. Hankealueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa Kouvolan keskeisen kaupunkialueen osayleiskaava. Osayleiskaava-alueelle rakentamista varten tarvitaan asemakaava tai vähintään suunnittelutarveratkaisu. Yva-menettelyä ja maakäyttö- ja rakennuslain mukaisia menettelyitä ei ole hankkeen osalta yhteensovitettu. Kouvolan kaupunki on käynnistämässä asemakaavan laatimisen biokaasulaitoksen ja siihen rajautuvan jätevedenpuhdistamon alueelle.

2. OSALLISTUMISEN JÄRJESTÄMINEN JA YHTEENVETO ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUISTA LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Tiedottaminen, kuuleminen ja osallistumisen järjestäminen

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on kuuluttanut ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 16.11.2020 - 5.1.2021 Kouvolan kaupungin ilmoitustaululla ja internetsivulla. Arviointiselostus on nähtävillä Kouvolan kaupungissa sekä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu Kouvolan Sanomissa. Lisäksi selostus on saatavissa sähköisesti Kaakkois-Suomen ELY:n internet-sivuilta. Arviointiselostusta koskeva yleisötilaisuus 2.12.2020 jouduttiin perumaan Covid-19 pandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi. Lausunnot pyydettiin seuraavilta tahoilta: Kouvolan kaupunki, Etelä-Suomen AVI, Tukes, Kymenlaakson liitto, Kymenlaakson pelastuslaitos, Liikenne- ja viestintävirasto, Väylävirasto, Kymenlaakson museo, Kouvolan Vesi Oy ja Pohjois-Kymen luonto ry. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa 5.1.2021 mennessä Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle.

Yhteenveto arviointiselostuksesta annetuista lausunnoista ja mielipiteistä

Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle toimitettiin arviointiselostuksesta yhteensä 11 lausuntoa ja mielipidettä.

Lausunnoissa ja mielipiteissä tuotiin esille, että hankkeen merkittävimmät vaikutukset aiheutuvat hajusta. Merkittävää hajua syntyy häiriötilanteissa, joiden ajallinen kesto ja määrä on vuositason arviointiselostuksen mukaan kuitenkin vähäinen.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen olettamana on, että uuden laitoksen ja uuden tekniikan myötä häiriötilanteiden määrä tippuisi murto-osaan nykytilanteeseen verrattuna. Nykytilanteen (VE0) kuvaajana hajumallinnus ei anna realistista kuvaa normaalitilanteen mallinnuksen osalta. Saadun palautteen perusteella nykyistä hajutilannetta kuvaa paremmin häiriötilanteen mallinnus. Lähimmän asuinkiinteistön pitämän hajupäiväkirjan mukaan tammikuussa 2021 oli 8 hajupäivää ja vuonna 2020 hajupäiviä oli n. 50-60. Hajupäivän hajuhaitta oli ollut huomattava kiinteistöllä, joka sijaitsee 350m päässä laitoksesta. Nykyinen toiminta ei täytä ympäristömääräyksiä ja hajuselvitys häiriötilanteista ei vastaa todellisuutta.

Lausunnoissa mainittiin, että avoimuoihin varastoitavista lannoitejakeista voi aiheutua hajuhaittaa lähialueelle. Lausunnoissa todettiin että, biokaasulaitos tai vähintäänkin sen laajennus tulisi sijoittaa kokonaan muualle. Esimerkiksi nykyisen kaasuverkoston läheisyyteen vähemmän asutulle alueelle, koska sen ympäristövaikutukset ovat erittäin suuret lähialueelle ja vaikuttavat oleellisesti

ympäristön maan ja kiinteistöjen arvoon. Nykyinen biokaasulaitos ei ole riippuvainen Kouvolan jätevesipuhdistamosta, vaan biokaasuprosessissa käytettävä liete/raaka-aine ajetaan jostain muualta. Kouvolan jätevesipuhdistamon lietteet ajetaan Forssaan jatkokäsittelyyn.

Kouvolan kaupungin kaavoitusviranomaisen lausunnossa todettiin, että Mäkikylän biokaasulaitos sijaitsee strategisessa yleiskaavassa yhdyskuntateknisen huollolle (ET) varatulla alueella. Kyseinen merkintä on tarkoitettu voimalaitoksia ja jätteenkäsittelyä harjoittavia laitoksia varten. Yleiskaavamerkintä mahdollistaa mm. nykyisenkaltaisen voimalaitoksen toiminnan. Sen sijaan biovoimalaitoksen lähialueen (lähinnä Kouvolan kartanon alue ja muu lähin asutus) kannalta suurin laajentamisvaihtoehto VE2 voi olla kohtuuton, sillä myös ns. normaalitilanteessa hajuvaikutukset ulottuvat lähiasutuksen pihapiiriin.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnossa todettiin, että YVA-selostus on tehty hyvin ja kattavasti ja hankevaihtoehtojen ympäristövaikutuksista on saatu riittävän laaja kuva. Biokaasulaitoksen toiminta huomioi luonnonvarojen tehokkaan hyödyntämisen ja vähentää omalta osaltaan kasvihuonekaasupäästöjä, joten se edistää Kouvolan kaupunkistrategian ja Kouvolan kaupungin ympäristöohjelmassakin esiin tuotuja bio- ja kiertotaloutta sekä hiilineutraaliutta. Hanke myös toteuttaa Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä sekä kansallista ilmastostrategiaa. Laitoksen laajennuksen myötä toimintaa modernisoidaan monelta osin ja toiminnasta tähän asti lähialueen asukkaille hajuhaittaa aiheuttaneet häiriötilanteet voidaan olettaa olevan paremmin hallittavissa. Gasum Oy:llä on vahva osaaminen biokaasualalla, joten laajentuvasta toiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja pystytään ratkomaan tehokkaasti.

Kymenlaakson liitto toteaa, että hanke sijoittuu maakuntakaavan kannalta soveltuvalla alueella ja edistää maakuntakaavan tavoitteiden sekä Hiilineutraali Kymenlaakso - tavoitteen toteutumista.

Etelä-Suomen AVI:n Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö muistutti, että ympäristölupavaiheessa toiminnalle asetettavilla lupaehdoilla varmistetaan, että laitoksen suunnittelu, käyttö ja seuranta toteutetaan siten, että hajuhaittojen ennalta ehkäisy on tehokasta. Hajuhaittoja aiheuttaviin mahdollisiin häiriötilanteisiin varautumisen tulee olla ennalta suunniteltua ja siihen on tarpeellista sisällyttää kattava tiedottaminen.

Väylävirasto totesi, että liikennemäärien kasvu vuorokaudessa verrattuna nykytilanteeseen kaiken liikenteen osalta on VE1 noin 1,1 % ja VE2 2,6 %. Tarkasteltaessa liikennemäärien kasvua pelkästään suhteessa seututiellä 367 liikkuvaan raskaaseen liikenteeseen on suhteellinen muutosprosentti huomattavasti suurempi VE1 34,4 % ja VE2 83,3 %. Lisääntyvä raskas liikenne voi aiheuttaa haittaa muulle liikenteelle, koska seututiellä 367 ei ole ohituskaistaa biokaasulaitoksen liittymän kohdalla. Nykyisellään takaa tuleva liikenne ei mahdu ohittamaan pysähtyneitä ajoneuvoja. Tästä aiheutuu seututien 367 osalta ruuhkautumista ja vaaratilanteita. Liittymään tulee rakentaa liittymän kanavointi tai väistötie. Kymenlaakson museo totesi, että hanke ei merkittävästi heikennä alueen arvoja arkeologisen ja rakennetun kulttuuriperinnön ja maiseman osalta.

3. ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU

Arviointiselostus on laadittu arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta, selostus täyttää YVA-lain 19 §:n ja YVA-asetuksen 4 §:n arviointiselostuksen sisältövaatimukset sekä on laadultaan riittävä eikä yhteysviranomaisella ole tältä osin huomautettavaa.

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiselostuksessa olisi tullut esittää pääkonsultin, Watrec Oy:n referenssiluettelo sekä selvitys työhön osallistuneista henkilöistä ja heidän referensseistään työn laadun arvioimiseksi.

Arviointiselostuksessa on mainittu referenssien löytyvän pääkonsultin nettisivuilta, mutta referenssiluettelo olisi tullut ainakin merkittävimpien referenssikohteiden osalta liittää arviointiselostukseen. Myös erillisselvityksiä laatineiden konsulttien referenssit olisi tullut esittää arviointiselostuksessa.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arviointiselostus sisältää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (277/2017) 4 §:n mukaiset asiat. Arviointiselostus on perusteellisesti laadittu ja antaa kattavan kuvan hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Arviointi täyttää sille asetetut vaatimukset. Yhteysviranomainen esittää seuraavaksi päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Päätelmä perustuu arviointiselostukseen, siitä saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin sekä yhteysviranomaisen omaan näkemykseen.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hanke on ympäristövaikutusten osalta toteuttamiskelpoinen, jos uuden laitoksen häiriöherkkyys ja toiminnan laatu vastaavat arviointiselostuksessa esitettyä. Viihtyvyyttä huonontavia hajuvaikutuksia voi syntyä, mutta selostuksen mukaan ne ovat satunnaisia eivätkä aiheuta terveyshaittaa ihmisille. Arviointiselostuksessa hajuhaittana on pidetty yhden hajuyksikön pitoisuuden ($1\text{Hy}/\text{m}^3$) esiintymistä häiriintyvässä kohteessa yli 2 % vuoden tunneista. Esimerkiksi lietteen purkamisesta ja siirtämisestä ja vuodoista aiheutuvia hajapäästöjä tai vuotoja ei tässä tarkastelussa ole huomioitu. Lähimpien kiinteistöjen kannalta hajapäästöjen hallinta ja ehkäisy ovat ratkaisevassa roolissa haittojen minimoimisessa.

Olemassa olevasta laitoksesta (VE0) aiheutuvaa hajuhaittaa voidaan pitää merkittävänä. Tammikuussa 2021 merkittävää hajuhaittaa on havaittu 8 päivänä. Laitoksen haju on ollut satunnaisesti havaittavissa myös huomattavan etäällä laitoksesta. Myös arviointiselostuksessa on todettu, että nykyisen laitoksen hajuhaittaa kuvaa paremmin VE0 vaihtoehdon häiriötilanteen mallinnus. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on myös tunnistettu hajun lähteet. Laitoksen biojätteen esikäsitteilyprosessi vaatii saneerausta ja se tuottaa kapasiteettiinsa nähden paljon hajukuormaa hajukaasujen käsitteilylaitteistolle. Hajupäästöjä on mahdollisesti aiheutunut myös vuodoista ja satunnaisesti aukinaisista hallin ovista. Mallinnuksessa tällaisia maan tasalla olevia hajulähteitä ei ole pystytty huomioimaan. Lisäksi hajunkäsitteilyjärjestelmän toimivuudessa on ollut ongelmia. Onkin todennäköistä, että nykyinen laitos on toiminut ainakin osan aikaa ns. häiriötilanteessa, mikä on aiheuttanut hajuhaittaa ympäristöön.

VE1 ja VE2 toteutuskelpoisuus hajuhaitan suhteen perustuu olettamalle, että laitoksen häiriöalttius pienenee, tekninen taso nousee ja toiminnan laatu parantuvat nykyisestä. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti on todettava, että hankkeen lähialueen (lähinnä Kouvolan kartanon alue ja muu lähin asutus) kannalta suurin laajentamisvaihtoehto VE2 on kohtuuton, sillä myös ns. normaalitilanteessa mallinnettu hajuhaitta ylittää arviointiselostuksessa valitun ohjearvon (2 % vuoden tunneista $1\text{Hy}/\text{m}^3$) lähimmän asutuksen pihapiirissä ja mallinnuksessa ei ole huomioitu mahdollisia hajapäästöjä tai vuotoja.

Hajuvaikutukset

Hajuvaikutuksia on arviointiselostuksessa tarkasteltu hajumallinnukseen pohjautuen. Arvioinnissa hyödynnettiin lisäksi olemassa olevia tutkimuksia vastaavanlaisista laitoksista sekä yleisötilaisuudessa, lausunnoissa ja muistutuksissa saatua palautetta. Hankkeeseen toteutettiin myös asukaskysely nykyisen hajutilanteen selvittämiseksi. Hajuvaikutukset ovat riippuvaisia paitsi lähteestä, maaston muodoista ja ilmasto-olosuhteista, mutta myös ihmisistä, mikä tekee vaikutusten arvioinnista haasteellisen. Laadittu hajumallinnus ei pysty huomioimaan näitä kaikkia seikkoja. Mallinnus ei myöskään huomio muita kuin piipusta tulevia päästöjä, sekä VE1-VE2:n osalta lannoitekentän päästöjä. Esim. mahdollisia hajapäästöjä, vuotoja tai jätekuljetuksista karkaavia päästöjä ei ole huomioitu.

Suomessa ei ole annettu raja- tai ohjearvoa toiminnan aiheuttamasta hyväksyttävästä hajupitoisuudesta. Eräissä maissa tällainen ohjearvo on annettu. Nämä ohjearvot perustuvat yleensä toiminnasta aiheutuvien hajujen ilmenemiseen ympäristössä hajutunteina vuodessa, eli kuinka monta prosenttia vuoden tunneista jokin toiminta aiheuttaa tietyn suuruista hajuhaittaa tietyllä alueella. Kouvolan biokaasulaitoksen hyväksyttäväksi hajuhaitaksi on määritelty 2 % vuoden tunneista ja hajun suuruutena 1 Hy/m³ tunnin pituisena hajuhaittana (1 Hy/m³= hajupitoisuus, jonka 50 % ihmisistä haistaa).

Käytetty ohjearvo on hieman tiukempi kuin VTT:n suositus 3 % hyvin epämiellyttävälle hajulle (esim. sellutehtaiden tai jätevedenpuhdistamoiden ympäristössä esiintyvät haisevat rikkiyhdisteet).

Lisäksi on esitetty hajupäästön maksimiarvojen leviäminen lähialueella sekä vastaavat kartat häiriötilanteesta. Arviointiselostuksen karttakuvissa on esitetty samanaikainen hajun leviäminen jokaiseen suuntaan. Todellisuudessa tilanne toteutuu vain yhdessä pisteessä kerrallaan, ei koko alueella yhtä aikaa.

Hajumallinnuksen mukaan ja toiminnassa olevien Gasum Oy:n vastaavan kokoisten laitosten mittaustietojen perusteella voidaan arvioida, että biokaasulaitoksen laajennuksella (VE1 ja VE2) ei ole normaalitilanteessa erityisen laajoja ja merkittäviä hajuhaittoja. Pääosa hajuista jää laitosalueen välittömään läheisyyteen. Vaihtoehdossa VE 2 normaalitilanteessakin hajuhaitaksi määritelty mallinnettu vuotuinen hajutuntimäärä (1 Hy 2 % vuoden tunneista) ylittyy Kouvolan kartanon pihapiirissä. Vaihtoehdon VE 2 toteuttamista ei voi pitää hyväksyttävänä Kouvolan kartanon alueelle aiheutuvan hajun suhteen. On myös muistettava, että hajuhaitan kuvaamiseen mallintamalla liittyy epävarmuuksia, joita on esitelty myös arviointiselostuksessa.

On todennäköistä, että selostuksessa esitetty päätelmä, jonka mukaan biokaasulaitoksen laajennus ja saneeraus vähentävät alueen nykyistä hajukuormaa, pitää paikkansa. Arviointiselostuksessa on esitetty runsaasti toimenpiteitä, joilla hajun syntymistä ja päästöjä aiotaan pienentää. Laajennuksen yhteydessä laitokselle valmistuu kokonaan uusi hajukaasujen käsittelylaitteisto, minkä lisäksi laitosta modernisoidaan monilta muiltakin osin. Uuden laitteiston myötä hajukaasujen käsittely ja hajua aiheuttavat häiriötilanteet voidaan ottaa paremmin hallintaan. Arviointiselostuksessa on esitetty myös hajupäästön maksimiarvojen leviäminen lähialueella. On selvää, että laajennuksen jälkeenkin laitoksesta aiheutuu hajua jopa vastaavalle alueelle kuin nykytilanteessa, mutta hajua esiintyy huomattavasti nykyistä harvemmin ja haitta jää siten hyväksyttävälle tasolle. Laajennuksen rakennusaika ei vaikuta nykyiseen syntyvään hajukuormaan. Nykyinen laitos on toiminnassa normaalisti rakentamisen aikana.

Liikenteen vaikutukset ja niiden lieventäminen

Kymenlaaksontien (367) liikennemäärien kasvu vuorokaudessa verrattuna nykytilanteeseen kaiken liikenteen osalta on VE1 noin 1,1 % ja VE2 2,6 %.

Tarkasteltaessa liikennemäärien kasvua pelkästään suhteessa Kymenlaaksontiellä liikkuvaan raskaaseen liikenteeseen on suhteellinen muutosprosentti huomattavasti suurempi VE1 34,4 % ja VE2 83,3 %. VE2:n mukainen raskaan liikenteen määrän lisäys vaikuttaa heikentävästi alueen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen. Raskaan liikenteen etelän suunnasta vasemmalle kiinteistölle kääntyvät ajoneuvot joutuvat pysähtymään kiinteistön liittymään. Nykyisellään takaa tuleva liikenne ei mahdu ohittamaan pysähtyneitä ajoneuvoja. Tästä aiheutuu seututien 367 osalta jonoutumista ja vaaratilanteita.

Tämän välttämiseksi liittymään tulee rakentaa joko liittymän kanavointi, väistötila tai molemmat jatkosuunnittelussa kartoitettavan tarpeen mukaan. Liittymän välityskykyä ja mahdollisten uusien liittymäjärjestelyiden vaatimia tilantarpeita tulee selvittää seuraavassa suunnitteluvaiheessa. Nykyisellään alueen ajoväylät kiinteistön alueella ovat liikenneturvallisuuden kannalta jäsentymättömiä ja tavallisuudesta poikkeavia. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa esitetty uuden erillisen liittymän rakentaminen tässä yhteydessä ei ole liikenneturvallisuuden näkökohdat huomioiden mahdollinen ratkaisu, ei kevyen liikenteen osalta eikä seututien liikenteen osalta. Kulku kiinteistölle ja pois sieltä risteää Myllykoski-Kouvola välin kevyenliikenteenväylää. Liikenteen sujuvuutta tulee tarkastella alueelle eri suunnista saapuvan ja lähtevän raskaan liikenteen määrien perusteella, jotta kiinteistöille johtavan liittymän parannustarpeet ja -keinot voidaan määrittellä riittäviksi.

ELY-keskus muistuttaa, että tarvittavat liittymäjärjestelyt eivät ole tällä hetkellä suunnitteluohjelmissa. Kaikkien toteutettavien parantamistoimenpiteiden ja niiden suunnittelun kustannukset kohdistuvat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti hankkeelle.

Melu

Laitoksen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse loma-asutusta tai muita asuinrakennuksia. Siten toiminnoista ei arvioida aiheutuvan häiritsevää melua asuinkiinteistöille tai loma-asutukselle. Laajennuksen jälkeen melu voi lisääntyä johtuen mm. kuivajakeen kentän käyttöönotosta sekä lisääntyvästä liikenteestä piha-alueella.

Sosiaaliset ja terveysvaikutukset

Hankkeen sosiaalisia- ja terveysvaikutuksia on arvioitu hajun, liikenteen, kaasujen, mikrobien ja työllisyyden suhteen sekä ohjelmasta saatujen viranomaislausuntojen ja yleisötilaisuudesta ja hajukyselystä saadun palautteen perusteella.

Toiminnasta aiheutuvat kaasut ja mikrobit koskevat lähinnä laitosalueella työskenteleviä henkilöitä, varsinaisia sosiaalisia vaikutuksia niillä ei arvioida olevan. Sosiaalisia vaikutuksia voidaan ajatella laitoksen normaalitoiminnan aikana aiheutuvan pääasiassa hajusta ja liikenteestä.

Alueen hajukuorman odotetaan vähenevän nykytilanteesta laajennuksen yhteydessä tehtävien saneeraustoimien ja uusien tehokkaampien prosessien seurauksena. Hajulle herkkä ihminen voi kuitenkin aistia myös alle 1 Hy/m³ pitoisuuksia ympäristössä ja kokea sen haitalliseksi. Liikenteen vähäinenkin lisääntyminen voi aiheuttaa tuntemuksia melun ja turvallisuuden suhteen. Työllisyysnäköymien kasvu voi puolestaan vaikuttaa ihmisten elinoloihin positiivisesti.

YVA-ohjelmavaiheessa pidetyssä yleisötilaisuudessa sekä laaditussa asukaskyselyssä nousi esiin alueen hajuhaitat. Hajuhaittoja on raportoitu myös aikaisempina vuosina, ja erityisesti laitoksen käynnistyksen aikoihin. Kyselyn mukaan biokaasulaitoksen ympäristössä koetaan edelleen ajoittaisia hajuhaittoja, jotka häiritsevät pihalla oloa tai pyykin kuivausta useana päivänä kuukaudessa. Lisäksi on koettu pettymystä siitä, että Mäkikylän biokaasulaitos alueelle tullessaan ei ollutkaan hajuton, vaikka niin

luvattiin. Asukaskyselyn vastausten perusteella pelkoa hajuhaittojen jatkumisesta biokaasulaitoksen laajennuksen jälkeen koetaan edelleen. Liikenteen, melun tai muiden mahdollisten vaikutusten suhteen ei nousut esiin vastaavaa huolta.

Häiriö- ja poikkeustilanteiden, kuten poikkeuksellisten hajupäästöjen vaikutukset ovat verrannollisia tilanteen laajuuteen. Tällöin vaikutukset voivat koskea suoraan koetun hajuhaitan kautta tai välillisesti alueen virkistyskäytön kautta. Vakavien onnettomuuksien mahdollisuutta pidetään hyvin epätodennäköisenä. Laitoksen hyvällä suunnittelulla, kunnossapidolla ja operoinnilla pystytään minimoimaan tai poistamaan kokonaan nämä tilanteet ja niistä aiheutuvat vaikutukset.

Yhteysviranomainen on ollut yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen, joka toimii Gasum Oy:n Oulun biokaasulaitoksen valvovana viranomaisena. Oulun biokaasulaitoksen laajennuksen YVA-menettely päättyi vuonna 2016 ja laajennettu laitos on ollut toiminnassa vuodesta 2017 lähtien. Referenssilaitoksena Oulun biokaasulaitos on vastannut sille asetettuja Mäkikylän laitoksen laajennukseen verrattavia ennakko-odotuksia. Merkittäviä pitkäaikaisia hajuhaittoja ei ole syntynyt, mutta laitos ei ole myöskään ollut hajuton. Mäkikylän laitoksen mahdollisen laajennuksen käynnistymisvaiheessa on odotettavissa käynnistykseen liittyviä hajuhaittoja.

Vaikutus ilmastoon ja luonnonvarojen kestävän käyttöön

Biokaasun polton päästöt ovat pienempiä kuin fossiilisten ja muiden biopolttoaineiden päästöt johtuen polttoaineen puhtaudesta. Lähes kaikki Kouvolan biokaasulaitoksen tuottama biokaasu aiotaan toimittaa kaasuverkkoon liikennekäyttöön hyödynnettäväksi. Liikennekäytössä se korvaa fossiilia polttoaineita vähentäen voimakkaasti kasvihuone- sekä muita liikenteen pakokaasu päästöjä. Vaikutus nykytilanteeseen verrattuna on positiivinen ja vahvistuu tuotannon kasvaessa. Hanke edistää Kouvolan kaupunkistrategian ja Kouvolan kaupungin ympäristöohjelmassa esiin tuotuja bio- ja kiertotaloutta sekä hiilineutraaliutta. Hanke toteuttaa Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä, Hiilineutraali Kymenlaakso tavoitteen toteutumista sekä kansallista ilmastostrategiaa.

5. YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELLUSTA PÄÄTELMÄSTÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmän sekä saadut lausunnot ja mielipiteet hankkeesta vastaavalle. Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, hankkeen vaikutusalueen kunnille sekä tarvittaessa maakuntien liitoille ja muille asianomaisille viranomaisille jakelulistan mukaan. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä tulee nähtäville yhteysviranomaisen internetsivuille osoitteeseen

www.ymparisto.fi/GasumbiokaasulaitoksenlaajennuskouvolaYVA.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Puhalainen ja ratkaissut ylijohtaja Leena Gunnar.

LIITTEET Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet on toimitettu hankkeesta vastaavalle.

JAKELUT JA MAKSUT

Gasum Oy
Y-tunnus 0969819-3
OVT 003709698193
BAWCFI22 (Basware Oyj)
Viite laskuun: 6342 Eeli Mykkänen

Maksu: 11000 euroa

Maksun peruste ja maksua koskeva muutoksenhaku

Peruste: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elin-keinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018).

YVA-laissa tarkoitettu perusteltu päätelmä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista, kun hanke edellyttää tavanomaista työmäärää.

Maksuvelvollinen voi vaatia virheellisen maksun oikaisua Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä

TIEDOKSI Kouvolan kaupunginhallitus kirjaamo@kouvola.fi
Kouvolan kaupungin ympäristöpalvelut ymparistopalvelut@kouvola.fi
Etelä-Suomen AVI kirjaamo.etela@avi.fi
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kirjaamo@tukes.fi
Kymenlaakson liitto virasto@kymenlaakso.fi
Kymenlaakson pelastuslaitos kymenlaakso.pelastuslaitos@kympe.fi
Liikenne- ja viestintävirasto kirjaamo@traficom.fi
Väylävirasto kirjaamo@vayla.fi
Kymenlaakson museo museo@kotka.fi
Kouvolan Vesi Oy kouvolan.vesi@kouvolanvesi.fi
Gasgrid Finland Oy info@gasgrid.fi
Pohjois-Kymen Luonto ry pohjoiskymenluonto@gmail.com
Yksityiset mielipiteen esittäjät 2 kpl

Tämä asiakirja KASELY/1127/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1127/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Puhalainen Antti 26.02.2021 13:10

Ratkaisija Gunnar Leena 26.02.2021 14:48